

Uczeń jako mediator. Mediacje rówieśnicze w praktyce.

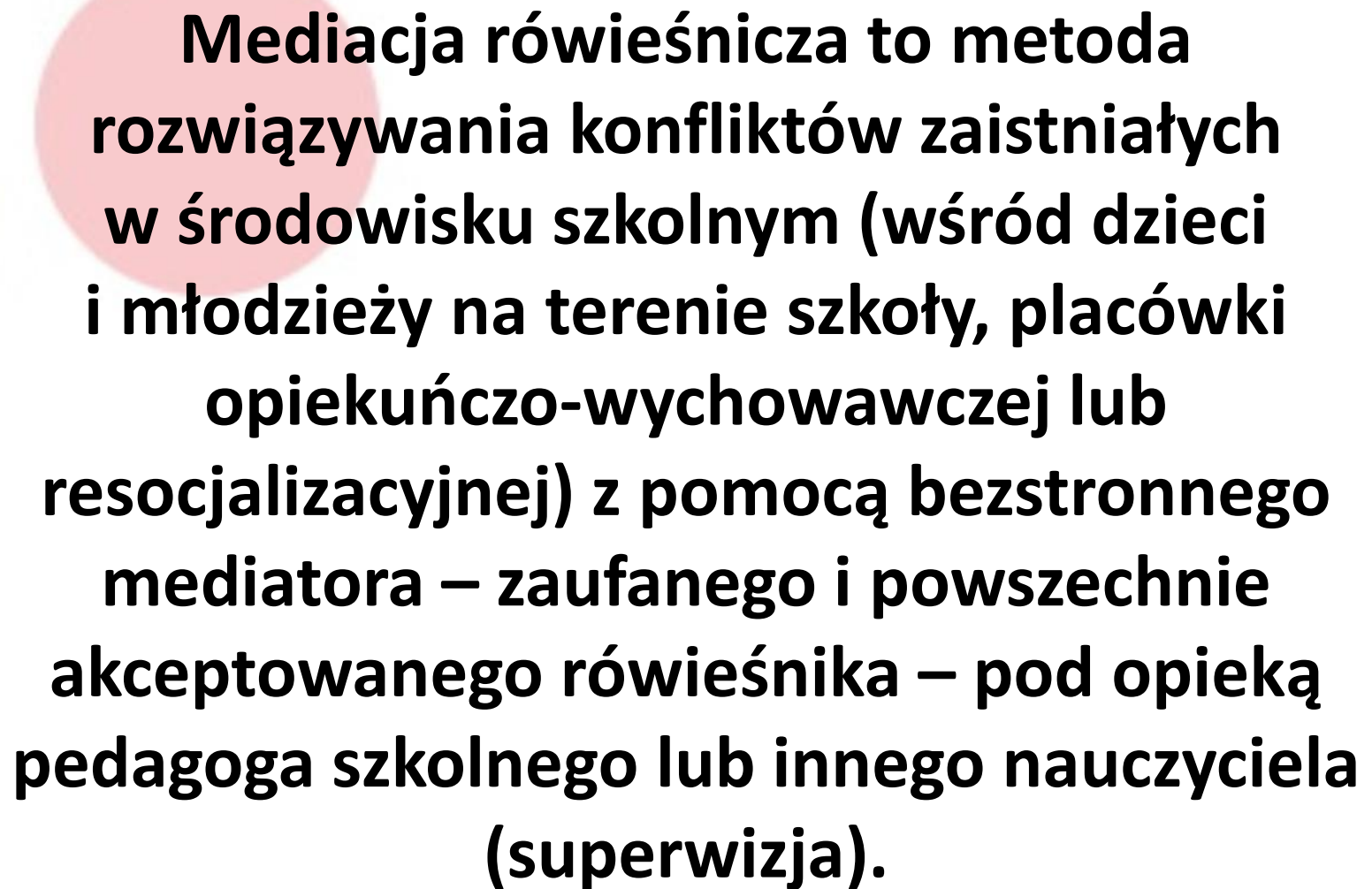
Dr Anna Wilk

„M jak mediacja = (komu?)nikacja w szkole”.

26 kwietnia 2023 r. Kielce

Spis treści

**Czym jest mediacja rówieśnicza
„Szkola młodych mediatorów” jako przykład
realizacji mediacji rówieśniczej**

Mediacja rówieśnicza to metoda rozwiązywania konfliktów zaistniałych w środowisku szkolnym (wśród dzieci i młodzieży na terenie szkoły, placówki opiekuńczo-wychowawczej lub resocjalizacyjnej) z pomocą bezstronnego mediatora – zaufanego i powszechnie akceptowanego rówieśnika – pod opieką pedagoga szkolnego lub innego nauczyciela (superwizja).

Rodzaje mediacji w oświacie

- **mediacje oświatowe:** szkoła-samorządy, szkoła-kuratorium, szkoła-środowisko lokalne
- **mediacje szkolne:** uczeń-nauczyciel, nauczyciel-nauczyciel, nauczyciel-dyrekcja, nauczyciel-rodzic
- **mediacje rówieśnicze:** uczeń-uczeń, uczeń-grupa uczniów, grupa uczniów-grupa uczniów (prowadzone w obecności ucznia/mediatora pod superwizją nauczyciela/mediatora)

Bezpieczny Kraków

W ramach Programu poprawy bezpieczeństwa dla miasta Krakowa na lata 2018-2021 pn. „Bezpieczny Kraków”

Fundacja Rodzina Plus przeprowadziła dwie edycje Szkoły Młodych Mediatorów

- od czerwca do listopada 2020 r. **w 27 szkołach** podstawowych i ponadpodstawowych w Krakowie dla **280 uczniów**
- od czerwca do listopada 2021r. **w 21 szkołach** podstawowych i ponadpodstawowych w Krakowie dla **249 uczniów**

Cel główny mediacji rówieśniczej

- propagowanie idei sprawiedliwości naprawczej;
- uczenie młodzieży rozwiązywania konfliktów i sporów bez udziału dorosłych

Źródło: Wojcieszczak A., *Mediacja rówieśnicza jako forma socjalizacji prawnej dzieci i młodzieży*, [w]: *Oblicza mediacji: wybrane zagadnienia*, red. K. Wojtanowicz, M. Pękała, Kraków 2021, s. 209

Cele szczegółowe mediacji rówieśniczych

- podstawowa edukacja w zakresie prawa;
- kształcenie w zakresie zmiany postaw wobec konfliktu i teorii konfliktu;
- zapoznanie z bezprzemocowymi metodami rozwiązywania sporów;
- rozwijanie umiejętności interpersonalnych;
- kształtowanie umiejętności komunikacyjnych (w tym aktywnego słuchania);
- kształtowanie postawy tolerancji, otwartości i wzajemnego zaufania

2021 r.

BEZPIECZNY
KRAKÓW

*Szkolimy
młodych
mediatorów!*

 Kraków

Szkolimy młodych mediatorów

NIE BÓJ SIĘ ROZWIĄZYWANIA KONFLIKTÓW!

MEDIACJA RÓWIEŚNICZA ROZWIJA
EMPATIĘ, UWRAŻLIWIA I UCZY
TOLERANCJI.

PROJEKT „SZKOŁA MŁODYCH MEDIATORÓW – I STOPIEŃ”

TO SPOTKANIA Z RADĄ PEDAGOGICZNĄ PLACÓWKI,
Z RODZICAMI ORAZ WARSZTATY DLA MŁODZIEŻY.

BEZPIECZNY
KRAKÓW

www.bezpieczny.krakow.pl

2019/2020

 bezpieczny.krakow.pl
 facebook.com/bezpiecznykrakow/

**SZKOLNY KLUB
MEDIATORA**
to miejsce
w Twojej szkole
przyjazne dla
Ciebie

 www.rodzinaplus.org

 fundacja@rodzinaplus.org

 [https://www.facebook.com/
Szkolny-Klub-Mediatora-
104733367581625/
?modal=admin_todo_tour](https://www.facebook.com/Szkolny-Klub-Mediatora-104733367581625/?modal=admin_todo_tour)

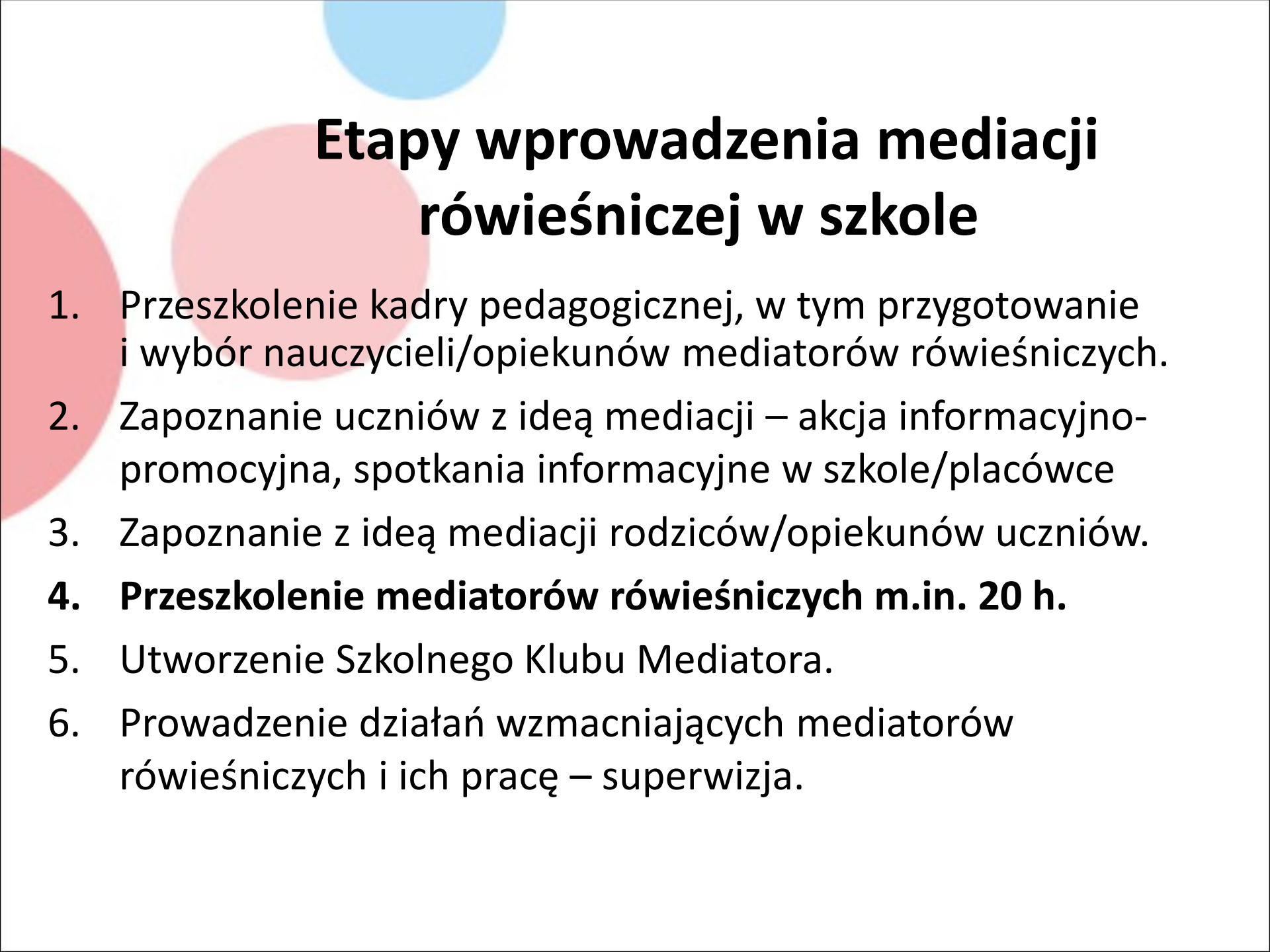

Tu w roku szkolnym
2019/2020
jest realizowany
projekt
Szkoła Młodych
w ramach Programu
Bezpieczny Kraków
finansowany
ze środków
Gminy
Miejskiej
Kraków

Bezpieczna szkoła

Abyś wiedział, jak przeciwstawić się przemocy

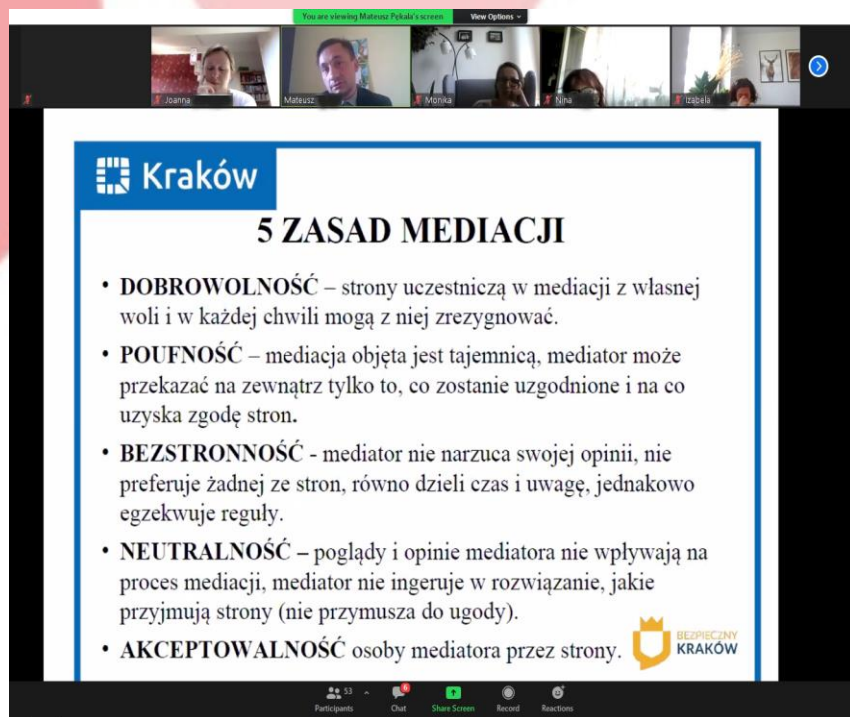
Etapy wprowadzenia mediacji rówieśniczej w szkole

1. Przeszkolenie kadry pedagogicznej, w tym przygotowanie i wybór nauczycieli/opiekunów mediatorów rówieśniczych.
2. Zapoznanie uczniów z ideą mediacji – akcja informacyjno-promocyjna, spotkania informacyjne w szkole/placówce
3. Zapoznanie z ideą mediacji rodziców/opiekunów uczniów.
4. **Przeszkolenie mediatorów rówieśniczych m.in. 20 h.**
5. Utworzenie Szkolnego Klubu Mediatora.
6. Prowadzenie działań wzmacniających mediatorów rówieśniczych i ich pracę – superwizja.

Szkolenia kadry pedagogicznej 2019 r.

Szkolenia kadry pedagogicznej 2021 r.

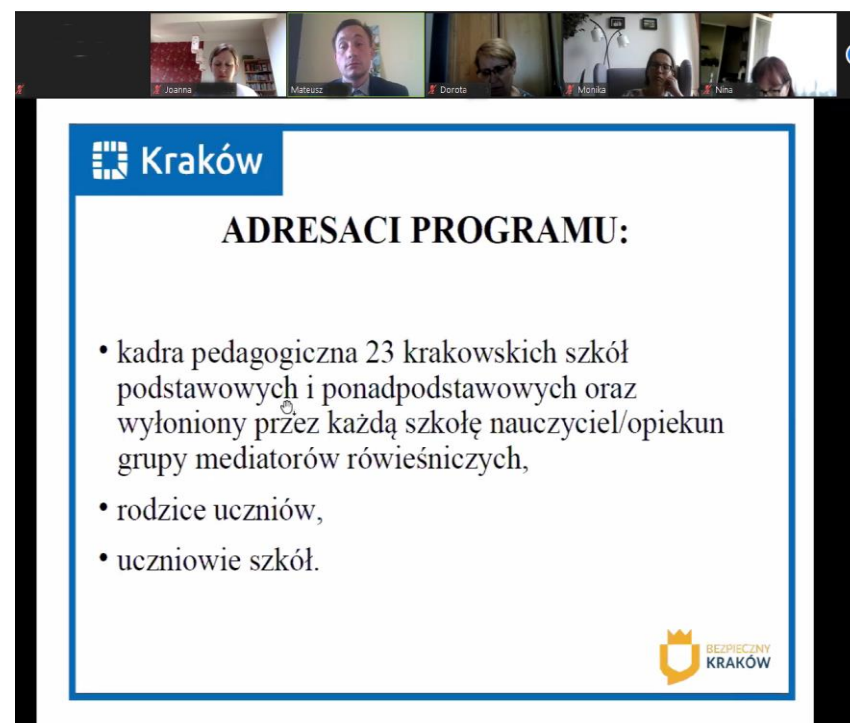
The screenshot shows a Zoom meeting interface with a slide titled "5 ZASAD MEDIACJI". The slide is presented by "Kraków" and lists five principles of mediation. The Zoom interface includes a top bar with "You are viewing Mateusz Pokulski's screen" and "View Options", a grid of participant video thumbnails (Joanna, Mateusz, Monika, Nina, Izabela), and a bottom toolbar with icons for Participants, Chat, Share Screen, Record, and Reactions.

Kraków

5 ZASAD MEDIACJI

- **DOBROWOLNOŚĆ** – strony uczestniczą w mediacji z własnej woli i w każdej chwili mogą z niej zrezygnować.
- **POUFNOŚĆ** – mediacja objęta jest tajemnicą, mediator może przekazać na zewnątrz tylko to, co zostanie uzgodnione i na co uzyska zgodę stron.
- **BEZSTRONNOŚĆ** - mediator nie narzuca swojej opinii, nie preferuje żadnej ze stron, równo dzieli czas i uwagę, jednakowo egzekwuje reguły.
- **NEUTRALNOŚĆ** – poglądy i opinie mediatora nie wpływają na proces mediacji, mediator nie ingeruje w rozwiązanie, jakie przyjmują strony (nie przymusza do ugody).
- **AKCEPTOWALNOŚĆ** osoby mediatora przez strony.

 BEZPIECZNY KRAKÓW

The screenshot shows a Zoom meeting interface with a slide titled "ADRESACI PROGRAMU:". The slide is presented by "Kraków" and lists the target audience for the program. The Zoom interface includes a top bar with "You are viewing Mateusz Pokulski's screen" and "View Options", a grid of participant video thumbnails (Joanna, Mateusz, Dorota, Monika, Nina), and a bottom toolbar with icons for Participants, Chat, Share Screen, Record, and Reactions.

Kraków

ADRESACI PROGRAMU:

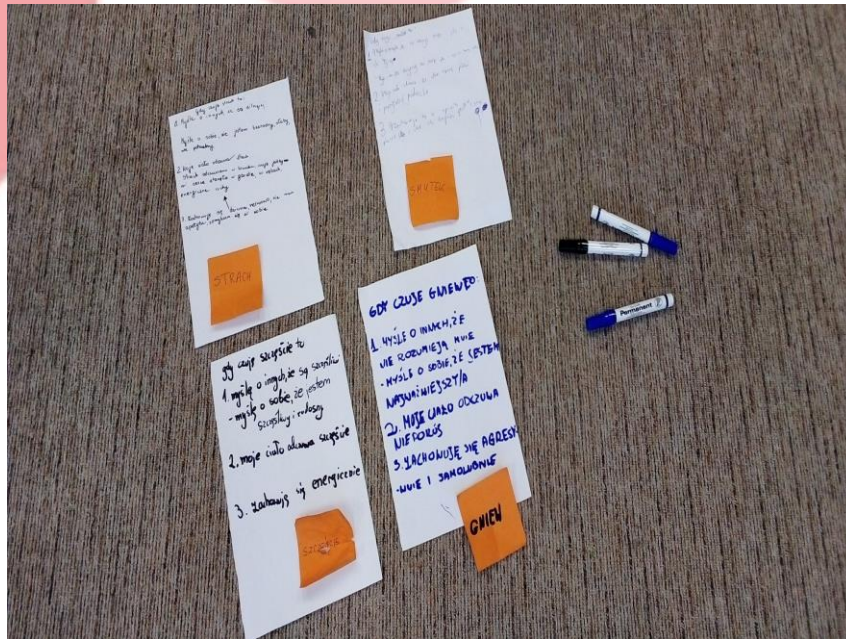
- kadra pedagogiczna 23 krakowskich szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz wyłoniony przez każdą szkołę nauczyciel/opiekun grupy mediatorów rówieśniczych,
- rodzice uczniów,
- uczniowie szkół.

 BEZPIECZNY KRAKÓW

Szkolenie mediatorów rówieśniczych

Szkolenie mediatorów rówieśniczych

Mediator rówieśniczy, czyli kto?

- cieszy się zaufaniem kolegów i nauczycieli,
- jest autorytetem dla rówieśników,
- reprezentuje wartości respektowane przez szkołę,
- **odbył podstawowe szkolenie z zakresu mediacji,**
- posiada umiejętności komunikacyjne,
- posiada odpowiednie predyspozycje osobowościowe,
- jest otwarty na innych ludzi,
- posiada zgodę rodzica/opiekuna prawnego

Zakres tematyczny szkolenia dla uczniów

- Podstawowe wiadomości dotyczące sytuacji konfliktów, emocji w konfliktach, konstruktywnych sposobów komunikowania się .
- Zasady i przebieg mediacji rówieśniczej.
- Rola i zadania mediatora rówieśniczego.
- Trening mediacji (symulacje).
- Sposoby promocji mediacji w szkole.

Zalety mediacji rówieśniczej

- wzrost świadomości uczniów, nauczycieli, rodziców na temat metod rozwiązywania konfliktów;
- nabycie przez uczniów umiejętności z zakresu umiejętności społecznych mediacji i podstaw prawa;
- dostrzeganie przez uczniów możliwości rozwiązywania problemów przez swoich rówieśników, skierowanie kwestii spornych do rozwiązania przez szkolnych rówieśniczych mediatorów;
- promowanie pozytywnych postaw uczniów

Przykładowe sprawy do mediacji rówieśniczej

- ośmieszanie rówieśników ze względu na ich wygląd, ubranie, pochodzenie, stan zdrowia czy zachowanie,
- konflikty z naruszeniem nietykalności cielesnej nie wymagające leczenia szpitalnego i nie wiążące się z kosztami leczenia,
- obrażanie członków rodzin rówieśników,
- obraźliwe wpisy w mediach społecznościowych,
- kradzieże, zniszczenie cudzej własności i czasowe przywłaszczanie mienia,
- odrzucanie, np. niedopuszczanie do prac i/lub zabaw w grupie,
- bójki, kłótnie i inne nieporozumienia między rówieśnikami.

Zasady kierowania do mediacji

Do mediacji uczeń może:

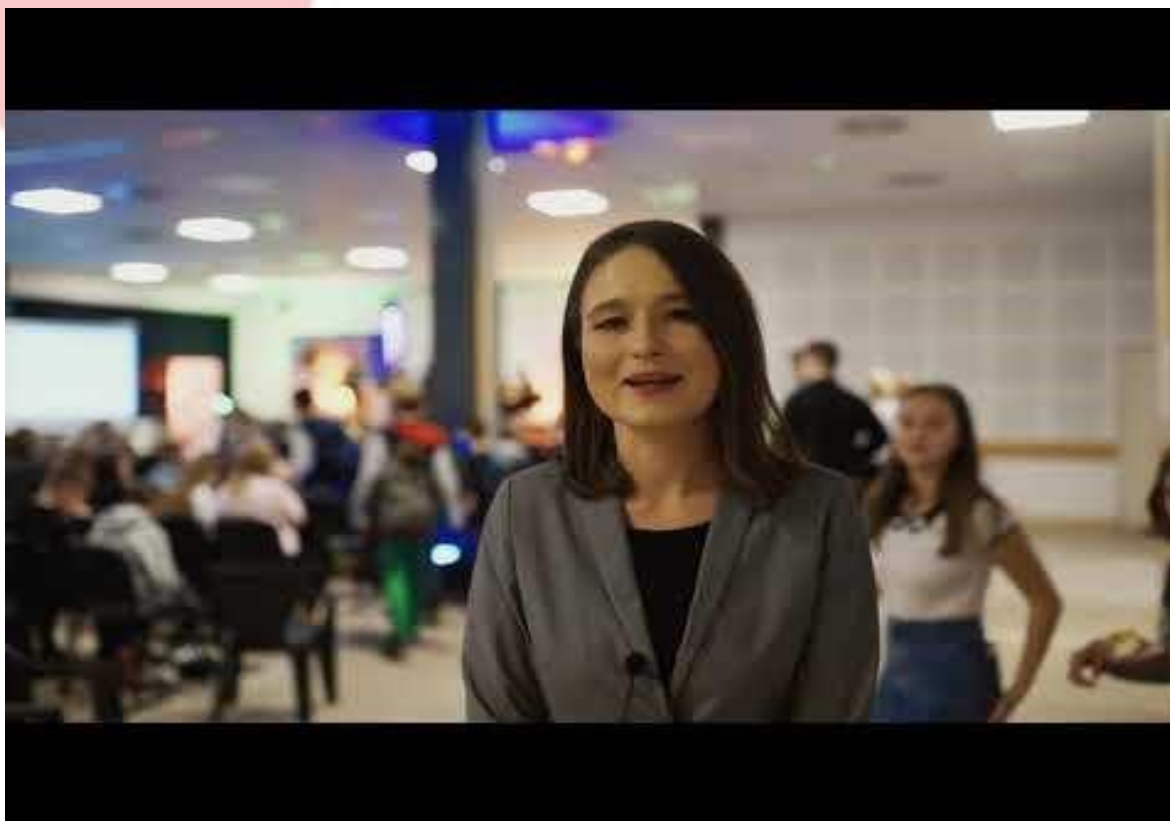
- zgłosić się z własnej inicjatywy,
- zostać zgłoszony przez innego ucznia,
- zostać zgłoszony przez wychowawcę, nauczyciela lub innego pracownika szkoły,
- zostać zgłoszony przez swojego rodzica/opiekuna prawnego.

„Mediacja rówieśnicza - szansą na lepszą przyszłość” konferencja w NCK

- Podczas konferencji uczestnicy mogli wysłuchać wielu znakomitych prelegentów: sędziego Zbigniewa Zgud, koordynatora ds. Mediacji przy Sądzie Okręgowym w Krakowie; sędzię dr Monikę Włodarczyk z Sądu Rejonowego w Chrzanowie, a jednocześnie prezesa polskiej sekcji Europejskiego Stowarzyszenia Sędziów ds. Mediacji GEMME, sędzię w stanie spoczynku Annę Marię Wesołowską, mgr Annę Wojcieszczak, doktorantkę w Katedrze Socjologii Prawa UJ.
- Eksperti w trakcie swoich wystąpień omówili bardzo istotne z punktu widzenia szkoły zagadnienia dotyczące mediacji, w tym mediacji w sprawach nieletnich i rówieśniczej. Zostały również przedstawione podstawy prawne mediacji szkolnych, a uczniowie - uczestnicy projektu „Szkoła Młodych Mediatorów” odebrali certyfikaty potwierdzające ich udział w warsztatach I edycji projektu.
- Organizatorami konferencji byli: Wydział Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego UMK oraz Fundacja Rodzina Plus. Projekt został zrealizowany dzięki środkom Gminy Miejskiej Kraków.

Zapraszam do obejrzenia relacji z konferencji pt. „Mediacja rówieśnicza - szansa na dobrą przyszłość”, która odbyła się w dniu 10 grudnia 2019 r. w Nowohuckim Centrum Kultury w Krakowie

Dodatkowe działania

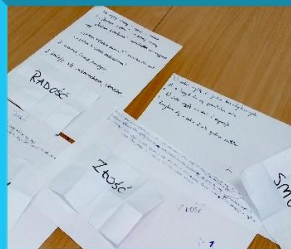
- Organizacja konferencji, która zamykała pierwszy etap szkolenia Młodych Mediatorów w krakowskich szkołach.
- Organizacja spotkania online dla opiekunów/nauczycieli młodych mediatorów celem podsumowania Projektu i stworzenia platformy do wymiany opinii o Projekcie.
- Organizacja Tygodnia Mediacji w szkołach (spotkanie, prelekcje)

Opinie uczniów

Po warsztatach na szkolnym korytarzu, można było usłyszeć wiele pozytywnych opinii:

- *„dowiedziałem się, że nie tylko dorośli mogą rozwiązywać konflikty”,*
- *„nie wiedziałam, że jest tyle słów określających konflikt”,*
- *„nie sądziłem, że są jakieś plusy konfliktu”.*

Dziękuję za uwagę

- **Fundacja Rodzina Plus**
- <http://www.rodzinaplus.org/>
- <https://www.facebook.com/Fundacja-Rodzina-Plus-174824862857669/>
- tel. 726 412 109
- fundacja@rodzinaplus.org